

Uz sākumlapu>Tiesāšanās procedūras>Videokonferences>Pierādījumu iegūšana videokonferencē

Pierādījumu iegūšana videokonferencē

Čehija

1 Vai iespējams iegūt pierādījumus videokonferencē, piedaloties tiesai no dalībvalsts, kas iesniedz pieprasījumu, vai otras dalībvalsts tiesa pierādījumus videokonferencē var iegūt tiešā veidā? Ja iespējams, kādas ir piemērojamās valsts procedūras vai tiesību akti?

Saskaņā ar grozījumiem Likumā Nr. 99/1963 (grozītais Civilprocesa kodekss, kas stājās spēkā 2017. gada septembrī) videokonferenču aprīkojuma izmantošanu civilprocesā tieši reglamentē Likums. Civilprocesa kodeksa 102.a punktā ir skaidri noteikts, ka tiesa var veikt uzdevumus, izmantojot videokonferenču aprīkojumu pēc iesaistītās puses lūguma vai tad, kad to uzskata par lietderīgu. Jo īpaši videokonferenci var izmantot, lai nodrošinātu pušu vai tulkā klātbūtni tiesas sēdē vai lai nopratinātu liecinieku, ekspertu vai iesaistīto pusi.

Tālāk šis jautājums tiek regulēts saskaņā ar 10.a punktu Tieslietu ministrijas Rīkojumā Nr. 505/2001, ar ko izdod reģionālo, rajona un augsto tiesu iekšējos un administratīvos noteikumus.

2 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz videokonferencē nopratināmajām personām, piemēram, vai tie var būt tikai liecinieki vai arī, piemēram, eksperti vai puses?

Likumā ir skaidri paredzēta liecinieku, ekspertu un pušu nopratināšana. Tomēr tas nekādā veidā iepriekš neierobežo kādu personu kategoriju; izmantojot videokonferenci, tiesas sēdei ir iespējams piesaistīt arī citas personas, piemēram, tulkus. Videokonferences izmantošanu ierobežo tās lietderība vai pēc kādas no iesaistīto pušu pieprasījuma.

3 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz pierādījumiem, ko iespējams iegūt videokonferencē, un, ja pastāv, tad kādi?

Likumā nav noteikti vispārīgi ierobežojumi. Tomēr ierobežojums var rasties no konkrētās lietas apstākļiem (tehniskās iespējas u.c.).

4 Vai pastāv kādi ierobežojumi attiecībā uz to, kur jāveic personas nopratināšana, izmantojot videokonferenci, t.i., vai tam jānotiek tiesā?

Ja tiesas sēdes priekšsēdētājs (tiesnesis, kas lietu izskata vienpersoniski) veic uzdevumus, izmantojot videokonferenci, tiesas pavēstē jānorāda arī videokonferences norises vieta un laiks. Tādēļ nav izslēgta jebkādu šim uzdevumam piemērotu telpu izmantošana, piemēram, vietās, kur atrodas eksperti vai liecinieki (piemēram, slimnīcās, laboratorijās).

Tomēr ir svarīgi, lai tiesas darbinieki, kam šādu uzdevumu ir uzticējis tiesas sēdes priekšsēdētājs (tiesnesis, kas lietu izskata vienpersoniski), pārbaudītu tās personas identitāti, uz kuru attiecas šis uzdevums. Paredzēts, ka personu parasti nopratina tiesā, cietumā vai veselības aprūpes iestādē.

5 Vai drīkst ierakstīt videokonferences tiesas sēdes un, ja drīkst, vai šāda iespēja ir pieejama?

Likums nosaka, ka audiovizuāls ieraksts jāveic vienmēr, kad darbs tiek veikts ar videokonferences palīdzību. Ja ziņojums ir sastādīts kopā ar ierakstu, personai, uz kuru attiecas uzdevums, ziņojums nav jāparaksta.

6 Kādā valodā tiesas sēde notiek: a) ja pieprasījumi ir iesniegti saskaņā ar 10.-12. pantu un b) ja notiek tieša pierādījumu iegūšana saskaņā ar 17. pantu?

Ja liecinieks nepārvalda valodu, kurā notiek tiesvedība, saskaņā ar Konstitucionālā akta Nr. 2/1993 (Pamattiesību un pamatbrīvību harta) 37. panta 4. punktu viņam vai viņai ir tiesības izmantot tulkā pakalpojumus. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 18. panta 2. punktu tiesai ir jānodrošina tulkā pakalpojumi pusei, kuras dzimtā valoda nav čehu valoda, ja tas ir nepieciešams tiesas procesā.

7 Ja ir nepieciešami tulkā, kas ir atbildīgs par viņu nodrošināšanu abu veidu tiesas sēdēs un kur viņiem ir jāatrodas?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 18. panta 1. un 2. punktu tiesai ir pienākums nodrošināt pusēm vienādas iespējas izmantot savas tiesības, un tai ir jānodrošina tulkā pakalpojumi pusei, kuras dzimtā valoda nav čehu valoda, ja tas ir nepieciešams tiesas procesā.

Tulkā pakalpojumus var nodrošināt, izmantojot videokonferenču aprīkojumu. Tādējādi tulkam nav fiziski jāatrodas tajā pašā vietā, kur atrodas nopratināmā persona.

8 Kāda procedūra attiecas uz tiesas sēdes sagatavošanas darbiem un laika un vietas paziņošanu nopratināmajai personai? Cik daudz laika tiek dots, nosakot tiesas sēdes datumu, lai persona varētu saņemt informāciju savlaicīgi?

Tiesai jāauzicina persona uz tiesu saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 51. pantu. Izņemot gadījumus, kad šajā likumā vai īpašos tiesību aktos ir noteikts, ka tiesas pavēstē ir jānorāda papildu dati, tiesas pavēstē jāiekļauj šāda informācija: tās lietas nosaukums, uz kuru persona tiek izsaukta, tiesas sēdes mērķis, vieta un sākuma laiks, uzaicinājuma iemesls, loma, kādā persona tiek uzaicināta piedalīties tiesas sēdē, uzaicinātās personas pienākumi un, ja nepieciešams, paredzamais tiesas sēdes ilgums. Ja tiek izmantots videokonferences aprīkojums, uzaicinātajai personai paziņo, kad un kur tai jāierodas. Pavēsti nosūta papīra formātā vai elektroniski, un steidzamos gadījumos uzaicinājumu uz tiesu nodod, izmantojot tālruni vai faksu.

Ja liecinieka vai eksperta nopratināšanai izmanto videokonferenci un nopratināmajai personai jāierodas rajonā, kas atrodas citas rajona tiesas jurisdikcijā, šī tiesa būs atbildīga par tiesas pavēsti; tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, lūgs otru tiesu veikt šo uzdevumu. Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 115. panta 2. punktu tiesas pavēstes lietas dalībniekiem jāizsniedz tā, lai uzaicinātās personas varētu pienācīgi sagatavoties; parasti vismaz desmit dienas pirms tiesas sēdes sākuma, ja vien nav notikusi iepriekšēja tiesas sēde.

9 Kādas ir videokonferences izmantošanas izmaksas un kā tās tiek apmaksātas?

Videokonferences izmantošana ietver informācijas pārraidīšanas izmaksas. Šīs izmaksas jāsedz tiesai, kas iesniegusi pieprasījumu un ierosinājusi rīkot videokonferenci.

10 Kādas ir prasības (ja ir), lai nodrošinātu, ka persona, kuru tieši nopratinās tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, tiek informēta par to, ka process notiks brīvprātīgi?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 126. panta 1. punktu ikvienai fiziskai personai, kura nav tiesvedībā iesaistīta puse, saņemot tiesas pavēsti, jāierodas tiesā un jāsniedz liecība. Liecinieks var atteikties liecināt tikai tad, ja liecības sniegšanas dēļ pret šo personu vai šai personai tuviem cilvēkiem var sākt kriminālvajāšanu. Pirms nopratināšanas lieciniekus vienmēr informē par liecības sniegšanas nozīmību, liecinieku tiesībām un pienākumiem un par kriminālsodu saistībā ar nepatiesas liecības sniegšanu.

11 Kāda ir nopratināmās personas identitātes pārbaudes procedūra?

Saskaņā ar Civilprocesa kodeksa 126. panta 2. punktu nopratināšanas sākumā tiesai ir jāpārbauda liecinieka identitāte. Parasti lieciniekam lūdz uzrādīt personas apliecību vai pasi.

Ja pārbaudi veic, izmantojot videokonferences aprīkojumu, tiesas darbiniekam, kam šo uzdevumu uzticējis tiesas sēdes priekšsēdētājs (tiesnesis, kas lietu izskata vienpersoniski), jāpārbauda pārbaudāmās personas identitāte, izmantojot videokonferences aprīkojums. Ar tiesas sēdes priekšsēdētāja (tiesnesis, kas lietu izskata vienpersoniski) piekrišanu persona, kas pārbauda identitāti telpās, kurās atrodas pārbaudāmā persona, var būt arī tiesas vai ieslodzījuma vietas darbinieks vai aizturēšanas iestādes darbinieks, kas aiztur attiecīgās personas, ar nosacījumu, ka šai personai ir uzticēts šis uzdevums.

12 Kā tiek pieņemts zvērests, un kāda informācija ir nepieciešama no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, ja, tieši iegūstot pierādījumus saskaņā ar 17. pantu, ir nepieciešams zvērests?

Saskaņā ar Likuma Nr. 91/2012 par starptautiskajām privāttiesībām 104. panta 2. punktu liecinieki, eksperti un lietas dalībnieki nopratināšanā var nodot zvērestu, ja to pieprasa otras valsts iestāde. Liecinieku un lietas dalībnieku zvērests tiek nodots šādi: "Zvēru pie sava goda, ka uz visiem tiesas uzdotajiem jautājumiem atbildēšu, sakot tikai patiesību, un neko nenoklusēšu." Ekspertu zvērests tiek nodots šādi: "Zvēru pie sava goda, ka manā atzinumā sniegtā informācija, ciktāl man zināms, ir precīza un patiesa." Jauna zvēresta gadījumā veic attiecīgas izmaiņas zvēresta tekstā.

13 Kā tiek nodrošināts, ka videokonferencē atrodas kontaktpersona, ar kuru tiesa, kas iesniedz pieprasījumu, var uzturēt sakarus, un persona, kas ir pieejama tiesas sēdes dienā un kas strādās ar videokonferences ierīcēm, un risinās jebkādas tehniskas problēmas?

Par konkrētiem pasākumiem vienojas videokonferences sagatavošanas gaitā, pamatojoties uz tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesas, kas saņem pieprasījumu, vajadzībām.

14 Vai ir nepieciešama jebkāda papildu informācija no tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un, ja ir, tad kāda?

Par konkrētiem pasākumiem vienojas videokonferences sagatavošanas gaitā, pamatojoties uz tiesas, kas iesniedz pieprasījumu, un tiesas, kas saņem pieprasījumu, vajadzībām.

Lapa atjaunināta: 23/03/2022

Šīs lapas versiju savā valodā uztur attiecīgais Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkla kontaktpunkts. Tulkojumu veic Eiropas Komisijas dienestā. Varbūtējās izmaiņas, ko oriģinālā ieviesušas kompetentās valsts iestādes, iespējams, nav atspoguļotas tulkojumos. Ne Eiropas Tiesiskās sadarbības tīkls, ne Eiropas Komisija neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā ietverto vai minēto informāciju vai datiem. Lūdzam skatīt juridisko paziņojumu, lai iepazītos ar autortiesību noteikumiem, ko piemēro dalībvalstī, kas ir atbildīga par šo lapu.